

برنامه ریزی راهبردی توسعه گردشگری شهر رامسر با استفاده از مدل SOWT

محسن رحیمی^۱، فاطمه مرتضائی^۲، زهره آزاد فلاح^۳، مریم مرادی^۴، فاضل محمدی کله سر^۵

۱- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، مدرس دانشگاه پیام نور استان البرز، (واحد کرج و هشتگرد)

۲- دانشجوی کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه پیام نور واحد شهر ری

۳- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، مدرس دانشگاه پیام نور واحد هشتگرد

۴- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، کارشناس سازمان راه و شهرسازی استان مازندران

۵- کارشناس ارشد علوم اجتماعی، مدرس دانشگاه پیام نور واحد هشتگرد

چکیده

گردشگری از مهمترین عوامل عمران نواحی، فعالیتی ارز آور و متعادل کننده، که موجب توسعه اقتصادی و اجتماعی در سطح منطقه شده و توزیع عادلانه درآمد و همچنین اشتغال زدایی را همراه دارد. امروزه گردشگری را می توان (صنعت سفید) نام نهاد، زیرا بر خلاف اغلب صنایع تولیدی بدون آلوده سازی محیط زیست انسانی، زمینه ساز دوستی و تفاهم بین ملت هاست و صلح و صفا را برای مردمان به ارمغان می آورد. برنامه ریزی راهبردی در امر توریسم و گردشگری در کلیه سطوح برای دستیابی به توسعه و مدیریت موفق آن امری اساسی است. در صورت برنامه ریزی و توسعه از پیش اندیشیده شده، گردشگری قادر است منابع مستقیم اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، محیطی و سیاسی را ایجاد و سهم قابل توجهی را در توسعه ملی ایفا نماید، و به بهبود شاخص های عدالت اجتماعی، ارتقاء سطح زندگی، رفاه عمومی و تعادل و توازن منطقه ای منجر می گردد. بدلیل امتیازات فوق است که کشورهای مختلف به رقابت و تلاش هر چه بیشتر در توسعه گردشگری و جذب هر چه بیشتر گردشگران بین المللی اهتمام می ورزند. این کشورها با فعالیت های گسترده از جمله: ایجاد اقامتگاهها و هتل های زنجیره ای ملی و بین المللی، گسترش خدمات غذایی، خدمات حمل و نقل سریع، مدیریت هدفمند، سیستم های اطلاعاتی کارا، به نتایج شگرفی دست یافته اند. شهر رامسر به علت برخورداری از ارزش های تاریخی و توانهای مطلوب طبیعی چه در سطح منطقه ای و چه در سطح ملی دارای ارزشهای منحصر به فردی است. این منطقه به علت نزدیکی کوه و دریا، و وجود جلگه و کوهستانها و عوامل طبیعی شگفت انگیز، آبشارهای دیدنی، آبهای معدنی و گوگردی، جنگلهای انبوه و سرسبز، سواحل زیبای دریا، باغات مرکبات و چای، مزارع برنج، بناهای تاریخی به همراه اماکن اقامتی و پذیرایی، جایگاه ویژه ای را در سطح کشور بدست آورده است. اهداف اصلی تحقیق: افزایش کمی گردشگران منطقه و ارتقای سطح امکانات فراغت و اقامتی، توسعه و رشد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی حوزه نفوذ طرح، همسان سازی فعالیتهای گردشگری با ساختار های اجتماعی و اقتصادی تقاضای گردشگری جامعه بومی، حفاظت از محیط زیست در کنار افزایش سطح کاربرد محیط بدون آسیب رساندن به کیفیت آن، توسعه زیر ساخت های منطقه جهت پاسخگویی به نیازهای موجود و آینده می باشد. در چارچوب رئوس کلی، ساماندهی نظام اطلاع رسانی، ساماندهی ابزار و تجهیزات واحدهای اقامتی،

اولین همایش ملی افتخارهای نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری، عمران، گردشگری، انرژی و محیط زیست شهری و روستایی

۹ مرداد ۱۳۹۳

ارزیابان محیط زیست هگمتانه

آموزش و توسعه نیروی انسانی، توسعه و ساماندهی تسهیلات و خدمات عمومی، برنامه ریزی تشکیلاتی و مدیریتی از راهبردهای اساسی برای توسعه گردشگری در شهر رامسر می باشد. روش تحقیق بصورت توصیفی - تحلیلی است، و بر اساس مطالعات اسنادی و برداشت میدانی اطلاعات جمع آوری شده و با استفاده از مدل SOWT مورد بررسی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی: گردشگری، برنامه ریزی راهبردی، توسعه، رامسر

بیان مسئله

امروزه گردشگری را می توان (صنعت سفید) نام نهاد، زیرا بر خلاف اغلب صنایع تولیدی بدون آلوده سازی محیط زیست انسانی، زمینه ساز دوستی و تفاهم بین ملت هاست و صلح و صفا را برای مردمان به ارمغان می آورد. برنامه ریزی امر توریسم و گردشگری در کلیه سطوح برای دستیابی به توسعه و مدیریت موفق آن امری اساسی است. تجارب جهانی این امر را به اثبات رسانیده است. در مناطقی که توسعه گردشگری بدون برنامه ریزی صورت پذیرفته اغلب دچار مشکلات زیست محیطی و اجتماعی هستند.

کشور ما از جنبه جاذبه های گردشگری، دارای انواع اقلیم ها، فضاها و فصل هاست و از جنبه آثار باستانی، مناطق تفریحی و زیبایی های طبیعی با کشورهایی پیشرفته در صنعت گردشگری برابری می کند، به همین سبب جای دریغ است اگر از این نعمت ها و موهبت های الهی در جهت توسعه و رشد کشور بهره مناسب نبریم و کشورمان را به جهانیان نشانسانیم. کشور ما دارای دشت ها، کوهسارها، کویرها، غارها، دریاچه ها، آبشارها، موزه ها، ابنیه تاریخی و باستانی، کارگاههای سنتی، صنایع دستی بی نظیر و بسیاری از عوامل رونق بخش گردشگری است و از این جنبه، جزء معدود کشورهای جهان به شمار می آید که با مدیریت موثر این منابع و امکانات، می تواند به منابع مادی و معنوی فراوانی دست یابد.

اهمیت و عظمت گردشگری به ایجاد فرصتهای شغلی و درآمد محدود نمی گردد. در صورت برنامه ریزی و توسعه از پیش اندیشیده شده، گردشگری قادر است منابع مستقیم اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، محیطی و سیاسی را ایجاد و سهم قابل توجهی را در توسعه ملی ایفا نماید، و به بهبود شاخص های عدالت اجتماعی، ارتقاء سطح زندگی، رفاه عمومی و تعادل و توازن منطقه ای منجر می گردد. بدلیل امتیازات فوق است که کشورهای مختلف به رقابت و تلاش هر چه بیشتر در توسعه گردشگری و جذب هر چه بیشتر گردشگران بین المللی اهتمام می ورزند. این کشورها با فعالیت های گسترده از جمله: ایجاد اقامتگاهها و هتل های زنجیره ای ملی و بین المللی، گسترش خدمات غذایی، خدمات حمل و نقل سریع، مدیریت هدفمند، سیستم های اطلاعاتی کارا، به نتایج شگرفی دست یافته اند.

در این میان کشور ما از آنجا که، از لحاظ تعداد جاذبه های گردشگری جزء 10 کشور اول پر جاذبه گردشگری در جهان است و از لحاظ تنوع زیستی و تنوع جاذبه های طبیعی رتبه پنجم را در جهان دارا می باشد، ولی متأسفانه بدلیل برخی مشکلات هرگز جایگاه شایسته خود را در عرصه بین المللی گردشگری نیافته است.

گردشگری امروزه در چهار چوب طرحهای آمایشی یا کالبدی، اعم از ملی، منطقه ای و محلی به عنوان یکی از ابزارها و مولفه های مهم توسعه و محرومیت زدایی به شمار می رود. در حال حاضر در کشور ما جهانگردی و ایرانگردی پشتوانه محکم و مستحکمی دارد، اهمیت و نقش صنعت گردشگری در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور ما بر کسی پوشیده نیست. بدین منظور سازمانهای متولی امر گردشگری برنامه ریزیهای کلانی جهت رونق و گسترش آن تدارک دیده اند و این بخشی از کلان نگری های برنامه پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را در بر می گیرد. تنها صنعتی که می تواند تکمیل کننده صادرات غیر